

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/36/2017
Identifikačné číslo spisu:	2112010358
Dátum vydania rozhodnutia:	21.09.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Szabo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:2112010358.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Szaba a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Hatalu v trestnej veci obvineného K. T. pre obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 4 písm. c/ Tr. zák. a iné, prerokoval na verejnom zasadnutí konanom 21. septembra 2017 v Bratislave dovolanie Generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 2. apríla 2015, sp. zn. 6To/128/2014 a podľa § 386 ods. 1, ods. 2 Tr. por. a § 388 ods. 1 Tr. por., takto

rozhodol:

I. Rozsudkom Krajského súdu v Trnave z 2. apríla 2015, sp. zn. 6To/128/2014, z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

bol porušený zákon

v ustanoveniach § 173 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. a § 319 Tr. por.

v prospech obvineného K. T..

II. Zrušuje sa napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trnave z 2. apríla 2015, sp. zn. 6To/128/2014, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

III. Krajskému súdu v Trnave sa prikazuje, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Odôvodnenie

Okresný súd Trnava rozsudkom zo 14. januára 2014, sp. zn. 4T/16/2012, uznal obvineného K. T. za vinného z obzvlášť závažného zločinu zadováženia si alebo prechovávanía predmetu určeného na nedovolenú výrobu omamnej látky, psychotropnej látky, jedu a prekurzora podľa § 173 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. na skutkovom základe, že v úmysle nelegálnym spôsobom získať finančné prostriedky v presne nezistený deň v máji 2011 v Rakúsku od nezistenej osoby kúpil semenka rastliny druhu Cannabis indica

Lam. - konopa hašišová, ktoré posadil v záhrade svojho rodinného domu č. XIX v B. medzi porasty viniča a kukurice s tým, že po vypestovaní dospelých rastlín získa z nich semená, ktoré bude predávať, pričom pri domovej prehliadke dňa 05.10.2011 bolo v záhrade uvedeného domu a v hospodárskej budove patriacej k domu nájdenných a zaistených dovedna 22 kusov rastlín druhu Cannabis indica Lam. - konopa hašišová, veľkosti od 174 cm do 300 cm a časti tejto rastliny v igelitovom vreci o celkovej hmotnosti 152,62 kg v čerstvom stave (upotrebitelné množstvo 26,7 kg suchého rastlinného materiálu) s priemernou koncentráciou 7,4 % až 13,1 % hmotnostných tetrahydrokanabinolu, z ktorého množstva je možné pripraviť 80600 až 205200 obvykle jednorazových dávok omamnej látky, pričom celková hodnota zaistenej omamnej látky na čiernom trhu predstavuje podľa odborného vyjadrenia Národnej protidrogovej jednotky SR 137 020 Eur až 513 000 Eur; rastliny rodu Cannabis (konope) sú zaradené v zmysle zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov do I. skupiny omamných látok.

Okresný súd Trnava obvinenému K. T. za to uložil podľa § 173 ods. 4 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j/, písm. l/, § 38 ods. 2, ods. 3, § 39 ods. 1 ods. 3 písm. c/ Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní 5 (päť) rokov so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia podľa § 48 ods. 4 Tr. zák.

Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 78 ods. 1 Tr. zák. súd uložil obvinenému ochranný dohľad v trvaní 1 (jedného) roka.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený odvolanie proti výroku o vine a treste, ako aj krajský prokurátor zahlásil na hlavnom pojednávaní do zápisnice odvolanie (č.l. 479) do výroku o vine a treste v neprospech obvineného.

Krajský súd v Trnave rozsudkom z 2. apríla 2015, sp. zn. 6To/128/2014, podľa § 321 ods. 1 písm. d/ Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu. Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obvineného K. T. uznal za vinného z prečinu prechovávanie predmetu určeného na nedovolenú výrobu omamnej látky, psychotropnej látky, jedu a prekursora podľa § 173 ods. 1 Tr. zák. na skutkovom základe uvedenom v danom rozsudku.

Krajský súd v Trnave obvinenému za to uložil podľa § 173 ods. 1 Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní 2 (dva) roky so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. Podľa § 319 Tr. por. odvolanie krajského prokurátora zamietol.

Rozsudok súdu prvého stupňa nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 2. apríla 2015, kedy vo veci rozhodol krajský súd. Obvinený uložený trest vykonával od 20. novembra 2015, pričom do výkonu trestu mu bola započítaná doba trvania väzby od 29. novembra 2011 do 5. apríla 2012. Z výkonu trestu bol podmienene prepustený uznesením Okresného súdu Trnava z 8. septembra 2016, sp. zn. 34 Pp 100/2016. Prokurátor prevzal odpis druhostupňového rozhodnutia 15. októbra 2015.

Proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 2. apríla 2015, sp. zn. 6To/128/2014, podal Generálny prokurátor Slovenskej republiky dňa 1. decembra 2015 dovolanie (č.l. 543-548). Dovolanie oprel o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky v rámci svojho dovolania uviedol, že s právnym názorom krajského súdu ani s právnym názorom okresného súdu sa nestotožňuje. Skutková podstata trestného činu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekursorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 Tr. zák. je blanketnou normou, keďže výklad pojmu omamná látka a psychotropná látka treba hľadať v inom právnom predpise ako v Trestnom zákone. Konkrétne ide o zákon č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov s poukázaním na § 2 ods. 1, 2 predmetného zákona.

Podľa generálneho prokurátora rastliny rodu Cannabis (konopa) sú v zákone č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších prepisov - bez ďalších podmienok zaradené do I. skupiny zoznamu omamných látok a látka THC (tertrahydrokanabinoly a jeho varianty) je zaradená do I. skupiny v zozname psychotropných látok. Zelené rastliny rodu Cannabis sú teda omamnou látkou, a preto vypestovanie takýchto rastlín je potrebné považovať za zadováženie a prechovávanie omamnej látky podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/ Tr. zák. a nie iba za zadováženie a prechovávanie predmetu určeného na nedovolenú výrobu takejto látky podľa § 173 Tr. zák. Poukázal pritom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Tdo 74/2013 v zmysle ktorého okolnosť, že zaistené rastliny konope neboli doposiaľ upravené do podoby sušiny použiteľnej na aplikáciu drogy fajčením, nespochybňuje charakter dotknutého materiálu ako omamnej látky podľa § 2 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov.

Ďalej generálny prokurátor poukázal na skutočnosť, že v rámci dokazovania na hlavnom pojednávaní bola prečítaná a oboznámená aj zápisnica o vykonaní domovej prehliadky rodinného domu č. XIX v obci B., pri ktorej bolo zaistených v záhrade 16 ks rastlín rodu Cannabis na koreni a v hospodárskej budove 6 ks vytrhnutých rastlín rodu Cannabis. Z priloženej fotodokumentácie je zrejmé, že rastliny zaistené v hospodárskej budove sa už nachádzali v etape sušenia, pričom boli zavesené dolu hlavou, aby miazga stekala od koreňa k vrcholu, rastliny boli v tmavom, suchom a chladnom priestore, kde bolo zabezpečené dostatočné prúdenie vzduchu, teda obvinený urobil všetko preto, aby získal a vyrobil sušinu, ktorá podľa názoru súdov je omamnou látkou.

Trestný čin podľa § 173 Tr. zák. je subsidiárnym vo vzťahu k trestnému činu podľa § 172 Tr. zák., preto ak by si obvinený zadovážil a prechovával predmet určený na nedovolenú výrobu omamnej látky v úmysle z uvedeného predmetu omamnú látku získať, resp. vyrobiť, má prednosť použitie primárneho ustanovenia o prípade k obzvlášť závažnému zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 13 ods. 1 Tr. zák., § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 4 písm. c/ Tr. zák., a to vzhľadom na počet a hmotnosť rastlín, priemernú koncentráciu účinnej látky THC v nich, ako aj spôsobilosť na výrobu drogy vo vyčíslenom množstve obvykle jednorazových dávok - z čoho možno dôvodiť, že úmysel obvineného sa vzťahoval aj k okolnostiam podmieňujúcim použitie vyššej trestnej sadzby tohto trestného činu.

V rámci svojho dovolania generálny prokurátor poukázal aj na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2 Tdo 32/2011 z 25. októbra 2011, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v čiaske 1/2013, pričom zastáva názor, že skutok tak, ako bol ustálený súdom vo výrokovej časti napadnutého rozsudku, mal byť právne posúdený ako obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 4 písm. c/ Tr. zák.

Keďže krajský súd zamietol odvolanie krajského prokurátora v Trnave a skutok právne kvalifikoval podľa § 173 ods. 1 Tr. zák., porušil tým podľa generálneho prokurátora zákon v ustanoveniach § 319 Tr. por. a § 173 ods. 1 Tr. zák. v prospech obvineného K. T.. Napadnuté rozhodnutie krajského súdu sp. zn. 6To/128/2014 z 2. apríla 2015 je nezákonné, pretože je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, čím je naplnený dôvod dovolania v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Vzhľadom na vyššie uvedené generálny prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky

1/ podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že rozsudkom krajského súdu, sp. zn. 6To/128/2014 zo dňa 2. apríla 2015 a v konaní, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v ustanoveniach § 173 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. a § 319 Tr. por. v prospech obvineného K. T.,

2/ podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu sp. zn. 6To/128/2014 zo dňa 2. apríla 2015,

3/ podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal krajskému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Okresný súd Trnava v súlade s ustanovením § 376 Tr. por. doručil rovnopis dovolania na vyjadrenie ostatným stranám, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté (č.l. 567).

Spisový materiál bol spolu s dovolaním generálneho prokurátora Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) riadne predložený na rozhodnutie 14. júna 2017 (č.l. 568).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) postupom podľa § 378 Tr. por. predbežne preskúmal predložený spisový materiál i dovolanie generálneho prokurátora a zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h/ Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. a/ Tr. por.), po tom ako riadny opravný prostriedok podal obvinený a odvolací súd rozhodol v jeho prospech (posledná veta § 372 ods. 1 Tr. por.) a tiež v lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.).

Po zistení, že niet žiadneho zákonného dôvodu pre odmietnutie dovolania generálneho prokurátora (§ 382 Tr. por.), preskúmal najvyšší súd dňa 21. septembra 2017 na verejnom zasadnutí (§ 384 ods. 1 Tr. por.) zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozhodnutia, proti ktorým dovolateľ podal dovolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozhodnutiu, so zameraním na dôvody dovolania podľa § 371, ktoré sú uvedené v dovolaní a ktorými je podľa § 385 ods. 1 Tr. por. dovolací súd viazaný.

Dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie generálneho prokurátora je v celom rozsahu dôvodné.

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolanie možno podať proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon alebo ak boli porušené ustanovenia o konaní, ktoré mu predchádzalo, ak je toto porušenie dôvodom dovolania podľa § 371.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 382a Tr. por. dovolací súd môže rozhodnúť aj na neverejnom zasadnutí o dovolaní, ak zistí, že dôvody dovolania, ktoré bolo podané v prospech obvineného, sú zjavne preukázané a je zrejmé, že vytýkané nedostatky povedú k postupu podľa § 386 a § 388 ods. 1.

V súlade s § 385 ods. 1 Tr. por. dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Podľa § 386 ods. 1 Tr. por. ak bol dovolacím súdom zistený dôvod dovolania podľa § 371 <., vysloví rozsudkom porušenie zákona v príslušných ustanoveniach, o ktoré sa tento dôvod opiera.

Podľa § 386 ods. 2 Tr. por. súčasne s výrokom uvedeným v odseku 1 dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie alebo jeho časť, alebo aj chybné konanie, ktoré napadnutému rozhodnutiu predchádzalo.

Podľa § 388 ods. 1 Tr. por. dovolací súd po zrušení napadnutého rozhodnutia alebo niektorého jeho výroku prikáže spravidla súdu, o ktorého rozhodnutie ide, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Dovolací súd uvádza, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie umožňuje oprávneným osobám podľa § 369 Trestného poriadku namietat' porušenie procesnoprávnych a hmotnoprávnych ustanovení v zmysle dovolacích dôvodov, avšak námietky vzťahujúce sa iba k

skutkovým zisteniam nie sú prípustným dôvodom na podanie dovolania.

Dovolanie je možné podať proti právoplatnému rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená, pričom nie je prostriedkom na revíziu skutkových zistení, ustálených okresným a krajským súdom, práve naopak z ustanovenia § 385 ods. 1 Tr. por. vyplýva, že je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por.

Nedostatky napadnutého rozhodnutia Generálny prokurátor Slovenskej republiky uplatňoval v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Dovolací súd sa stotožňuje s názorom Generálneho prokurátora Slovenskej republiky, uvedenom v jeho dovolaní, podľa ktorého rastliny rodu Cannabis (konopa) sú v zákone č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších prepisov - bez ďalších podmienok zaradené do I. skupiny zoznamu omamných látok a látka THC (tertrahydrokanabinoly a jeho varianty) je zaradená do I. skupiny v zozname psychotropných látok. Zelené rastliny rodu Cannabis sú teda omamnou látkou, a preto vypestovanie takýchto rastlín je potrebné považovať za zadováženie a prechovávanie omamnej látky podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/ Tr. zák. a nie iba za zadováženie a prechovávanie predmetu určeného na nedovolenú výrobu takejto látky podľa § 173 Tr. zák., pričom okresný, ako aj krajský súd vo svojich rozhodnutiach (č.l. 481-485, 506-512) nesprávne postupovali pri hodnotení skutku, ktorého sa dopustil obvinený svojím konaním, keď prekvalifikovali predmetný skutok uvedený v obžalobe (č.l. 299-305) na iný trestný čin v zmysle ustanovenia § 173 Tr. zák. a zelené rastliny druhu Cannabis indica Lam. - konopa hašišová považovali iba za predmet určený na nedovolenú výrobu omamnej látky, psychotropnej látky, jedu a prekursora podľa § 173 Tr. zák. Správne mal byť skutok spáchaný obvineným právne posúdený ako obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných, psychotropných látok, jedov a prekursorov, ich držanie a obchodovanie s nimi, s poukázaním aj na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 5. apríla 2016, sp. zn. Tpj 88/2015, ktoré bolo prijaté v rámci zjednotenia výkladu a aplikácie ustanovení § 172 Tr. zák. a § 173 Tr. zák.

Z uvedeného stanoviska sp. zn. Tpj 88/2015 vyplýva, že:

I. Rastliny rodu Cannabis (konopa), okrem semien a odrôd konopy satej uvedených v osobitnom predpise, sú omamnou látkou zaradenou v I. skupine prílohy č. 1 zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov, ak obsahujú psychotropnú látku THC ako účinnú látku, a to v koncentrácii, ktorá je spôsobilá vyvolať návyk a psychickú a fyzickú závislosť ľudí charakterizovanú v § 2 ods. 1 naposledy označeného zákona.

II. Ak je splnený predpoklad uvedený v bode I., sú rastliny rodu Cannabis (konopa) omamnou látkou v zmysle § 171 ods. 1 alebo § 172 ods. 1 Trestného zákona bez ohľadu na okolnosť, že ide o rastliny doposiaľ nespracované na účel aplikácie sušením (prípadne lúhovaním), nakoľko suchý extrakt, tinktúra (etanolový výluh) a živica z takých rastlín sú rovnako omamnými látkami, zaradenými (každá osobitne) v tej istej prílohe zákona. Doposiaľ pestované rastliny teda nie sú predmetom určeným na nedovolenú výrobu omamnej látky alebo psychotropnej látky v zmysle § 173 ods. 1 Trestného zákona.

III. Pestovanie rastlín rodu Cannabis (konopa) je potrebné kvalifikovať ako neoprávnené zadováženie omamnej látky v zmysle § 172 ods. 1 písm. c/ Trestného zákona, pričom trestný čin je dokonaný dopestovaním rastlín do štádia vegetačného vývoja, v ktorom obsahujú dostatočné množstvo účinnej látky na vyvolanie účinku uvedeného v bode I. Tento záver platí bez ohľadu na okolnosť, že nejde o

zadováženie omamnej látky od inej osoby, ale z biologickej podstaty rastliny, pričom pri pestovaní zároveň dochádza ku zväčšovaniu rastlinnej hmoty, a teda aj omamnej látky (vrátane účinnej látky - THC).

IV. Omamnú látku rastliny rodu Cannabis (konopa) možno neoprávnene prechovávať (§ 172 ods. 1 písm. d/ Trestného zákona) aj súbežne s pestovaním takých rastlín, ak je produkčná plocha súčasťou priestoru fakticky ovládaného páchateľom alebo inou osobou, ktorá páchateľovi využitie priestoru umožní alebo páchateľa na pestovanie rastlín použije. Zákonné znaky podľa § 172 ods. 1 písm. c/ a písm. d/ Trestného zákona sa v takom prípade použijú popri sebe.

S poukázaním na vyššie uvedené musel dovolací súd konštatovať, že prokurátorom uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. bol v danom prípade naplnený, a preto najvyšší súd na verejnom zasadnutí rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

V ďalšom konaní bude povinnosťou krajského súdu vec opätovne prejednať a uložiť trest a spôsob jeho výkonu obvinenému K. T. tak, aby zodpovedal dotknutým ustanoveniam Trestného zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.